

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

August 2023

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

åbne data

Opfølgning i sagen om åbne data (beretning nr. 12/2018)

30. juni 2023

RN 308/23

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om åbne data, som blev indledt med en beretning i 2019. Beretningen handlede om, hvordan staten har arbejdet med åbne data. Det er data, som myndighederne allerede har indsamlet for at udføre deres opgaver, og som kan skabe yderligere værdi, når de videreanvendes af borgere og virksomheder. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 25. september 2019 og 23. september 2021.

Konklusion

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har i samarbejde med Erhvervsstyrelsen i september 2022 lanceret datavejviser.dk, der skal udgøre ét adgangspunkt til offentlige data i Danmark. Ministeriet arbejder på gradvist at tilvejebringe et større overblik over tilgængelige offentlige data i en rækkefølge, der prioriteres ud fra forventede gevinster og omkostninger. Ministeriet har derfor vurderet, at det ikke er nødvendigt at anvende bemyndigelsen i PSI-loven til at forpligte alle ministerier til at udstille alle åbne statslige data på datavejviser.dk.

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har desuden opdateret den digitale vejledning om åbne data, så den bl.a. indeholder minimumskrav til metadata. Ministeriet har desuden oprettet en enhed, der kan yde rådgivning til både anvendere og udstillere af offentlige data. Enheden vil også indsamle ønsker til bedre adgang til offentlige data og eventuel bidrage til finansiering af analyse- eller udviklingsaktiviteter, der øger tilgængeligheden af offentlige data.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i marts 2019 en beretning om åbne data. Beretningen handlede om de enkelte ministeriers indsats for at åbne statslige data og om, hvordan staten har arbejdet med tværministerielle initiativer, som kan skabe en oversigt over og understøtte åbningen af statslige data.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at statslige myndigheder kunne bidrage til at øge økonomisk vækst i samfundet og transparens i forvaltningen, hvis de i højere grad åbnede deres data. En barriere for at indfri dette potentiale var, at der ikke fandtes en fyldestgørende og lettilgængelig oversigt over statens åbne data. Rigsrevisionen havde kortlagt, at der fandtes 921 åbne datasæt, der blev vist 88 forskellige steder.

Statsrevisorerne fandt det relevant, at Finansministeriet udnytter den bemyndigelse, som ministeriet har haft siden 2014, til at forpligte alle ministerier til løbende at indmelde deres åbne datasæt i én bestemt oversigt.

Statsrevisorerne hæftede sig også ved, at en række tværministerielle initiativer havde understøttet åbningen af statslige data positivt, men at staten manglede at placere et entydigt ansvar for det tværministerielle arbejde med at åbne data.

Forvaltningen af området er siden beretningens afgivelse ressortoverdraget til Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
1. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets arbejde med at afklare rammerne for at forpligte alle ministerier til at benytte ét adgangspunkt for alle åbne statslige datasæt og den beslutning, afklaringen fører til.	Behandles i dette notat.
2. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets arbejde for at understøtte et formålsbestemt princip for arbejdet med åbne data gennem ministeriets tekniske vejledning og eventuelle supplerende tiltag.	Behandles i dette notat.
3. Resultatet af Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets vurdering af muligheden for at indføre et "open by default"-princip i praksis og de samfundsmæssige effekter af dette samt den beslutning, vurderingen fører til.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 23. september 2021.
4. Alle ministeriers initiativer for at fremme en systematisk indsats i deres arbejde med åbne data.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 25. september 2019.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgningsspørgsmål. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Gennemgangen er baseret på brevveksling med ministeriet, som har redegjort og fremsendt dokumentation for fremdriften på de enkelte opfølgningsspørgsmål.

Overblik over åbne statslige data

7. Statsrevisorerne fandt det relevant, at Finansministeriet udnytter den bemyndigelse, som ministeriet har haft siden 2014, til at forpligte alle ministerier til løbende at indmelde deres åbne datasæt i én bestemt oversigt.

8. Det fremgik af Rigsrevisionens opfølgning i 2021, at det ifølge EU's direktiv om åbne data (2019/1024) er obligatorisk for medlemslandene at etablere ét enkelt adgangspunkt til åbne offentlige data, og at Finansministeriet fortsat havde bemyndigelse til at forpligte alle ministerier til at anvende én oversigt over åbne data. Rigsrevisionen fandt det utilfredsstillende, at Finansministeriet ikke havde fastsat rammerne for, hvordan ministeriet ville skabe overblik over statens åbne data frem mod juli 2021, selv om finansministeren havde stillet Statsrevisorerne dette i udsigt.

9. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har i forbindelse med denne opfølgning oplyst, at ministeriet i samarbejde med Erhvervsstyrelsen har lanceret datavejviser.dk i september 2022 for at skabe ét adgangspunkt til offentlige data i Danmark. Datavejviser.dk skal indeholde beskrivelser af tilgængelige datasæt, dvs. både åbne data og delvist åbne data fra staten, regionerne, kommunerne og offentlige selskaber. Ministeriet oplyser, at der med finansloven for 2022 og den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for perioden 2022-2025 er investeret i at tilvejebringe, forbedre og udbrede udstillingen af offentlige data. Datavejviser.dk skal bidrage til, at Danmark opfylder EU's direktiv, der forpligter medlemslandene til at oprette ét adgangspunkt. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har med henvisning til rammerne i finansloven for 2022 og den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi besluttet, at der med de igangsatte initiativer og løsninger ikke er behov for at anvende bemyndigelsen i PSI-loven til at forpligte alle ministerier til at udstille alle åbne statslige data på datavejviser.dk.

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet oplyser, at ministeriets udrulning af datavejviser.dk tager afsæt i aftalepapirerne for finansloven for 2022 og den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, der lægger op til, at stadigt flere offentlige data skal vises på løsningen baseret på efterspørgsel, og at aktiviteterne er omkostningseffektive og står mål med de forventede gevinster.

10. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har afklaret rammerne for at anvende bemyndigelsen i PSI-loven til at forpligte alle ministerier til at benytte ét adgangspunkt for åbne data. Ministeriet har etableret ét adgangspunkt for offentlige data i Danmark og arbejder på at tilvejebringe et større overblik over tilgængelige offentlige data i en rækkefølge, der prioriteres ud fra forventede gevinster og omkostninger. Ministeriet har på den baggrund vurderet, at det ikke er nødvendigt at anvende bemyndigelsen. Rigsrevisionen vurderer, at denne del af sagen kan afsluttes.

Datavejviserindsatsen

Datavejviserindsatsen er et samarbejde mellem Digitaliseringsstyrelsen og Erhvervsstyrelsen om at skabe et overblik over åbne og tilgængelige offentlige datasæt på datavejviser.dk. Finansieringen af indsatsen blev besluttet med finansloven for 2022, og finansieringen løber frem til 2025.

Teknisk vejledning til åbning af data og supplerende tiltag

11. Statsrevisorerne bemærkede, at ministerierne oplever barrierer af teknisk, økonomisk, juridisk og organisatorisk art i forhold til at åbne data.

12. Det fremgik af Rigsrevisionens opfølgning i 2021, at Finansministeriets tekniske vejledning ikke stiller tværgående minimumskrav til metadata. Det fremgik desuden af opfølgningen, at ministeriet ville vurdere supplerende tiltag i forbindelse med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Metadata

Metadata kan beskrives som data om data. Metadata indeholder dokumentation om det givne datasæt, fx navn, format, datakvalitet, hvor data kan tilgås og vilkår for anvendelse af data.

13. Rigsrevisionens opfølgning viser, at Finansministeriet senest har opdateret den tekniske vejledning om udstilling af offentlige data i november 2022. Ministeriet har identificeret 8 minimumskrav til metadata, som fremgår af vejledningen. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet oplyser, at der kan gives dispensation fra minimumskravene til metadata, hvis metadataene af juridiske, tekniske eller af andre grunde er svære at tilvejebringe. Ministeriet oplyser desuden, at der er tale om 8 basale minimumskrav, og at Digitaliseringsstyrelsen løbende samarbejder med de enkelte myndigheder om at få tilvejebragt stadigt flere relevante og efterspurgte metadata. Digitaliseringsstyrelsen vurderer, at formuleringerne i den tekniske vejledning til udstilling af data med fordel kan få en redaktionel gennemskrivning for at tydeliggøre minimumskravene til metadata.

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet oplyser, at ministeriet har arbejdet på en række øvrige tiltag, som skal øge adgangen til offentlige data. Ministeriet har bl.a. etableret en enhed, der kan yde rådgivning til dem, som anvender åbne data, og til de myndigheder, som udstiller data. Enheden vil også indsamle ønsker til bedre adgang til offentlige data og eventuelt bidrage til finansiering af analyse- eller udviklingsaktiviteter, der øger tilgængeligheden af offentlige data.

14. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet har udarbejdet minimumskrav til metadata i den tekniske vejledning, og at ministeriet har iværksat øvrige initiativer, der skal øge tilgængeligheden af offentlige data. Rigsrevisionen vurderer, at denne del af sagen kan lukkes.

Birgitte Hansen